

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 2Co/42/2024
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8112209231
Dátum vydania rozhodnutia: 17. 02. 2026
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Mariana Muránska
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2026:8112209231.6

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Mariany Muránskej a sudcov JUDr. Evy Šofrankovej a JUDr. Kataríny Krochtovej v spore žalobcov: 1/ Y. N., G. B. P. XXX, zastúpeného advokátkou JUDr. Martinou Kožárovou Jenčovou, Prešov, Slovenská 69, IČO: 42 086 698, 2/ T. U., G. B. P. XXX, 3/ T. Y., G. XXX, 4/ H. U., G. B. P. XXX, 5/ L. P., G. B. P. XX, 6/ L. L., G. B. P. XX, 7/ C. J., G. B. P. XXX, 8/ U. J., G. B. P. XXX, 9/ T. W., P. U., T. XX, proti žalovanému Združenie urbaristov a pasienkového hospodárstva Ruská Nová Ves - pozemkové spoločenstvo, so sídlom v Prešove, J. Borodáča 13, o určenie neplatnosti uznesenia z mimoriadneho valného zhromaždenia zo dňa 04.09.2011, o odvolaní žalobcov v 1. až 4. rade proti rozsudku Okresného súdu Prešov z 28.11.2018, č. k. 29C/72/2012-1087, jednohlasne takto

rozhodol:

Potvrďuje rozsudok.

Nepriznáva stranám náhradu trov odvolacieho a dovolacieho konania.

odôvodnenie:

1. Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie žalobu zamietol, priznal žalovanému voči žalobcom v 1. až 4. rade nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 % a vo vzťahu medzi žalobcami v 5. až 7. rade a žalovaným náhradu trov konania nepriznal.

2. Vykonaným dokazovaním súd prvej inštancie zistil, že žalovaný je vedený v vedený v registri pozemkových spoločenstiev Obvodného lesného úradu v Prešove ako pozemkové spoločenstvo s právnou subjektivitou, s dňom zápisu 08.09.1999. Uviedol, že žalobcovia sa domáhajú určenia neplatnosti uznesenia prijatého na mimoriadnom valnom zhromaždení žalovaného dňa 04.09.2011 z dôvodu, že podľa ich názoru nebolo odsúhlasené podľa platného počtu podielov členov spoločenstva ani v súlade so stanovami spoločenstva pre platné rozhodovanie valného zhromaždenia. Vec právne posúdil podľa príslušných ustanovení zákona č. 181/1995 Z. z. v znení platnom k 04.09.2011 a poukazom na § 460 Občianskeho zákonníka. Súd prvej inštancie poukázal na závery vyjadrené odvolacím súdom v predchádzajúcom rozhodnutí vydanom v tomto konaní a obsah rozsudku NS SR sp. zn. 1Sžo/231/2008. Zdôraznil, že podľa § 139 Občianskeho zákonníka o hospodárení so spoločnou vecou rozhodujú spoluvlastníci väčšinou podielov podľa veľkosti podielov a pri rovnosti hlasov alebo ak sa väčšina alebo dohoda nedosiahne, rozhodne na návrh ktoréhokoľvek spoluvlastníka súd. Vôľou zákonodarcu bolo upraviť práva a povinnosti spoluvlastníkov pri nakladaní so spoločnou vecou, predstavujúcou predmet ich podielového spoluvlastníctva. Z právnych úkonov týkajúcich sa spoločnej veci sú oprávnení a povinní všetci spoluvlastníci spoločne a nerozdielne. Nie je rozhodujúce, či tento právny úkon vybavoval niektorý zo spoluvlastníkov z vlastnej vôle alebo so súhlasom ostatných, alebo či konali spoluvlastníci spoločne. Vo vzájomnom vzťahu medzi spoluvlastníkmi je všeobecne rozhodujúci pomer ich podielov a ak má byť prijaté určité rozhodnutie týkajúce sa spoločnej veci, musí sa preň vysloviť nadpolovičná väčšina určená

podľa podielov. Prehlasovaní spoluvlastníci sa musia podrobiť rozhodnutiu väčšiny aj bez súdneho rozhodnutia. Súd prvej inštancie preto akceptoval hlasy dedičov neprededených spoluvlastníckych podielov ich právnych predchodcov v prípade, ak sa valného zhromaždenia zúčastnili do úvahy prichádzajúci dedičia a v prípade viacerých dedičov aj hlasovanie tohto dediča, ktorý bol ostatnými spoludedičmi splnomocnený na hlasovanie za spoluvlastnícky podiel ich právneho predchodcu alebo sa hlasovania zúčastnil na základe predchádzajúcej dohody s ostatnými spoludedičmi. V závislosti od uvedeného mal za preukázané, že valného zhromaždenia konaného dňa 04.09.2011 sa v percentuálnom vyjadrení v priemere zúčastnili členovia pozemkového spoločenstva, resp. ich dedičia vlastníci 53,67 % hlasov. Podľa § 19 ods. 2 zákona č. 181/1995, valné zhromaždenie ako najvyšší orgán spoločenstva rozhoduje nadpolovičnou väčšinou všetkých hlasov, konané valné zhromaždenie tak podľa súdu prvej inštancie splnilo základnú podmienku uznášania schopnosti pre rozhodnutie prijaté uznesením zo dňa 04.09.2011, preto žalobu o určenie jeho neplatnosti pre rozpor s. § 39 Občianskeho zákonníka zamietol. Súd prvej inštancie sa ďalej zaoberal aj námietkou žalobcu v 1.rade v tom zmysle, že nebola splnená podmienka zvolania tohto zhromaždenia na žiadosť najmenej 1/3 členov a zvolanie neoprávnenou osobou. Súčasne žalobca v 1.rade argumentoval, že členmi pozemkového spoločenstva sa nemohli stať tí podieloví spoluvlastníci, ktorí nepristúpili k zmluve o pozemkovom spoločenstve. Súd prvej inštancie poukázal na predložený zoznam členov pozemkového spoločenstva v priebehu konania, z ktorého vyplynulo, že žiadosť o mimoriadne valné zhromaždenie požiadalo 171 členov. Ak by súd vychádzal z najväčšieho počtu spoluvlastníkov uvedených na jednotlivých LV nehnuteľností v predmete spoločného hospodárenia žalovaným, najvyšší počet podielov je uvedený na LV č. XXX v celkovom počte 304, a mal za to, že bola tak splnená podmienka pre zvolanie mimoriadneho valného zhromaždenia na žiadosť 1/3 členov. Uviedol, že podľa § 15 ods. 1 zákona č. 181/1995 Z. z., členom spoločenstva sú fyzické a právnické osoby, ktoré sú vlastníkami spoločnej nehnuteľnosti bez ohľadu na to, či takáto osoba pristúpi k zmluve o založení spoločenstva. Na platnosť rozhodnutia valného zhromaždenia nemala vplyv skutočnosť, či bolo valné zhromaždenie zvolané oprávnenou osobou, ale iba to, či prijalo rozhodnutie podľa § 19 ods. 2 tohto zákona. Iba v prípade nesplnenia podmienky uznášania schopnosti by prijaté rozhodnutie uznesením valného zhromaždenia bolo neplatné pre rozpor v ust. § 39 Občianskeho zákonníka. Pre členstvo v spoločenstve nemá vplyv to, či nadobúdateľ podielu spoločnej nehnuteľnosti splní alebo nespĺní povinnosť podľa § 15 ods. 3 citovaného zákona, a teda, či pristúpi k zmluve o založení pozemkového spoločenstva, ak zákon s nesplnením tejto povinnosti neukladá žiadne sankcie. Tento vlastník bude zapísaný do zoznamu vlastníkov podielov k spoločnej nehnuteľnosti a sa stane členom pozemkového spoločenstva. Každý vlastník podielu k spoločnej nehnuteľnosti má všetky práva a povinnosti ustanovené zákonom a vyplývajúce z členstva v pozemkovom spoločenstve, nakoľko vznik jeho členstva nezávisí od pristúpenia k zmluve, ale od vlastníctva podielu k spoločnej nehnuteľnosti. Žalobca v 1. rade tiež poukazoval aj na výklad Ministerstva pôdohospodárstva SR k otázke zvolania valného zhromaždenia, v zmysle ktorého pre posúdenie platnosti rozhodnutí valného zhromaždenia nie je rozhodujúce, či zasadnutie zvolala oprávnená osoba, ale či rozhodnutie valného zhromaždenia ako najvyššieho orgánu spoločenstva bolo prijaté podľa § 18 a 19 zákona č. 181/1995 Z. z. Preto súd tieto námietky žalobcu v 1. rade vyhodnotil ako nedôvodné pre účely posúdenia platnosti prijatého rozhodnutia na zasadnutí mimoriadneho valného zhromaždenia pozemkového spoločenstva dňa 04.09.2011.

3. O trovách konania strán sporu rozhodol súd prvej inštancie podľa § 255 a nasl. a v prípade neúspešných žalobcov v 1. až 4. rade voči úspešnému žalovanému, rozhodol o ich povinnosti nahradiť vzniknuté trovy. Vo vzťahu neúspešných žalobcov v 5. až 7. rade a úspešného žalovaného súd prvej inštancie videl dôvod hodný osobitného zreteľa pre aplikáciu § 257 CSP so zohľadnením, že títo žalobcovia predmetné konanie neinicovali a postavenie sporovej strany nadobudli iba titulom práva ich právneho predchodcu po piatich rokoch od začatia konania v čase, kedy už v podstate bolo ukončené dokazovanie vo veci samej.

4. Proti tomuto rozsudku podali včas odvolanie žalobcovia v 1. až 4. rade, ktorí navrhli zrušiť rozsudok a vrátiť vec súdu prvej inštancie na ďalšie konanie. Nesúhlasia s rozhodnutím súdu prvej inštancie a so zdôvodnením v časti bodu 126 rozsudku zvolania mimoriadneho valného zhromaždenia, prepočet uznášania schopnosti v bode 121, neakceptovanie hlasovania z nehnuteľnosti na LV č. XXXX a neakceptovanie námietky žalobcu v 1.rade v bode 129 rozsudku. V dôvodoch odvolania uvádzajú, že žalovaný rozhoduje a hospodári na vydaných nehnuteľnostiach, ktoré boli vydané príslušným orgánom štátnej správy podľa zákona č. 229/1991 Zb. rozhodnutiami z 31.12.2002, 23.01.2003, 04.02.2003, 30.08.2011, 09.04.2014, 31.07.2015, 22.01.2016 a 29.04.2016 a prikladajú podľa ich názoru

správny prepočet podielov - hlasov, potrebných pre platnosť rozhodnutia valného zhromaždenia a pre jeho uznášaniaschopnosť. Okruh spoluvlastníkov jednotlivých spoločných nehnuteľností predstavuje oddelené a odlišné skupiny osôb, hlasujú za každú takúto skupinu spoluvlastníkov, čiže za každú nehnuteľnosť osobitne, to sa týka nehnuteľností zapísaných na LV č. XXX, LV č. XXX, LV č. XXX, LV č. XXXX, LV č. XXXX a LV č. XXXX. Nie je možné pre rozhodnutie tieto hlasy spočítať spolu, pretože nie každý člen - spoluvlastník, ktorý hlasuje na rozhodnutie, nemá podiel alebo má iné podiely na každom LV - nehnuteľnosti. Na platnosť rozhodnutia valného zhromaždenia je tak potrebné, aby sa nadpolovičná väčšina dosiahla za každú skupinu spoluvlastníkov zvlášť, teda za každú nehnuteľnosť. T. I. a M. U. zvolali, podľa ich názoru, mimoriadne zhromaždenia ako neoprávnené osoby a z tohto nezákonného valného zhromaždenia podali návrh na zápis zmeny údajov do registra pozemkových spoločenstiev, a to iba dvaja členovia novozvoleného výboru. OLU - PO rozhodnutím z 29.11.2011 rozhodol tak, že nepovolil a nezapísal navrhované zmeny v spoločenstve. Samotná pozvánka, ktorá bola predložená ako príloha k návrhu, nie je podpísaná oprávnenou osobou, ktorá zvoláva toto mimoriadne valné zhromaždenie, nie je uvedený dôvod, pre jeho zvolanie. Poukazujú na stanovky spoločenstva čl. VII. ods. 13, v zmysle ktorých môže a je oprávnený zvolať mimoriadne valné zhromaždenie na žiadosť 1/3 členov predsedu spoločenstva, podpísanou pozvánkou a pečiatkou spoločenstva. 1/3 členov nemala oprávnenie zvolať takéto mimoriadne valné zhromaždenie. Žalobcovia zdôrazňujú, že na platnosť rozhodnutia valného zhromaždenia bolo potrebné, aby sa nadpolovičná väčšina dosiahla za každú skupinu spoluvlastníkov zvlášť, teda za každú nehnuteľnosť. Poukazujú na súčet hlasov spoluvlastníkov pri nehnuteľnostiach zapísaných na LV č. XXX, LV č. XXX, LV č. XXX a LV č. XXXX, keď podľa percentuálneho výpočtu hore uvedených listov vlastníctva, valné zhromaždenie na nehnuteľnostiach nebolo uznášaniaschopné, pretože neboli splnené podmienky zákona a stanov na hlasovanie a schválenie uznesenia. Rozhodnutia, ktoré boli prijaté týmto valným zhromaždením sú neplatné. Súd prvej inštancie tiež, podľa ich názoru, vychádzal z nesprávneho prepočtu, kde vypočítal, že 171 členov nehnuteľností zapísaných na LV č. XXX, požiadalo o zvolenie mimoriadneho valného zhromaždenia, čím je splnená žiadosť 1/3 členov, ako to určuje zákon. Spochybňujú takýto prepočet, lebo 171 členov nepodalo žiadosť predsedovi a štatutárnemu zástupcovi Y. N. na zvolenie mimoriadneho zhromaždenia a prepočet nemôže byť vypočítaný z počtu 324 spoluvlastníkov, lebo každý člen má iné podiely v nehnuteľnostiach a tým pádom iné hlasovacie právo. Súd tiež podľa žalobcov nemôže vypočítavať uznášaniaschopnosť valného zhromaždenia z nevydaných nehnuteľností zo štátu na fyzické osoby, zapísané na LV č. XXXX, LV č. XXXX, LV č. XXXX a LV č. XXXX, lebo ešte nie sú v rámci reštitučného konania určené vlastnícke vzťahy k týmto nehnuteľnostiam a notárske osvedčenie z roku 1997 bolo vo väčšej časti rozhodnutiami zrušené pre neplatné právne úkony. Na základe týchto dôvodov navrhli žalobcovia podanému odvolaniu vyhovieť.

5. Žalovaný sa k odvolaniu žalobcov nevyjadril.

6. O takto podanom odvolaní zo strany žalobcov v 1. až 4. rade rozhodol Krajský súd v Prešove ako súd odvolací rozsudkom z 21.10.2020 č.k. 2Co 48/2019-1232, ktorým potvrdil rozsudok súdu 1. inštancie a nepriznal stranám náhradu trov odvolacieho konania.

7. Odvolací súd vec právne posúdil podľa zákona č. 181/1995 Z.z., skonštatoval, že súd prvej inštancie správne akcentoval zákonnú úpravu práv a povinností spoluvlastníkov pri nakladaní so spoločnou vecou predstavujúcou predmet ich podielového spoluvlastníctva s tým, že vo vzájomných vzťahoch medzi spoluvlastníkmi je rozhodujúci pomer ich podielov. Správne akceptoval aj hlasovanie dedičov spoluvlastníckych podielov poručiteľov, u ktorých v dobe konania namietaného valného zhromaždenia dedičské konanie právoplatne ukončené nebolo. Mal za to, že prvoinštančný súd dôsledným spôsobom preskúmal a vyhodnotil hlasovanie jednotlivých spoluvlastníkov spoločných nehnuteľností, prípadne ich právnych nástupcov podľa výšky spoluvlastníckych podielov a správne dospel k záveru, že tento valného zhromaždenia sa v percentuálnom vyjadrení v priemere zúčastnili členovia pozemkového spoločenstva, resp. ich dedičstva disponujúci rozsahom 53,67 % hlasov. Nemal za zistené, aby súd prvej inštancie pri rozhodovaní o veci zohľadňoval nehnuteľnosti, ktoré netvorili podielové spoluvlastníctvo členov žalovaného, resp. ich právnych nástupcov. Bolo správne ustálené, že podľa predloženého zoznamu členov pozemkového spoločenstva žalovaného o zvolenie mimoriadneho valného zhromaždenia požiadala 1/3-tina členov s prihladením na počet spoluvlastníkov spoločnej nehnuteľnosti z LV č. XXX, kat. úz. G. B. P. so zdôraznením, že pre posúdenie platnosti rozhodnutia valného zhromaždenia nie je rozhodujúce, či zasadnutie zvolala oprávnená alebo neoprávnená osoba, ale či rozhodnutie valného zhromaždenia ako najvyššieho orgánu spoločenstva bolo prijaté v súlade s ust. § 18 a § 19 zákona č. 181/1995 Z.z.

8. Proti tomuto rozsudku odvolacieho súdu podal včas dovolanie žalobca v 1. rade. O takto podanom dovolaní rozhodol Najvyšší súd SR uznesením z 27.06.2023 č.k. 1Cdo 143/2021-1419 tak, že dovolanie odmietol a vyslovil, že žalovaný má nárok na náhradu trov dovolacieho konania v plnom rozsahu voči žalobcovi v 1. rade. Uznesenie Najvyššieho súdu SR nadobudlo právoplatnosť a vykonateľnosť dňa 28.08.2023.

9. Proti uzneseniu najvyššieho súdu podal žalobca v 1. rade ústavnú sťažnosť. Ústavný súd SR Nálezom III. ÚS 525/2023-21 rozhodol, že uznesením Najvyššieho súdu SR č.k. 1Cdo 143/2021 z 27.06.2023 bolo porušené základné právo žalobcu v 1. rade - sťažovateľa na súdnu ochranu podľa článku 46 ods. 1 Ústavy SR a jeho právo na spravodlivé súdne konanie podľa článku 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd. Ústavný súd spomínané uznesenie Najvyššieho súdu SR zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie a uložil Najvyššiemu súdu SR povinnosť nahradiť sťažovateľovi trovy konania v sume 442,38 eur.

10. Následne Najvyšší súd SR uznesením z 29.05.2024 č.k. 1Cdo 162/2023-1488 rozsudok Krajského súdu v Prešove z 21. októbra 2020 č.k. 2Co 48/2019-1232 zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie.

11. Dovolací súd poukázal na to, že je viazaný právnym názorom Ústavného súdu SR, ktorý vyslovil v Náleze III. ÚS 525/2023 a dospel k záveru, že dovolanie žalobcu v 1. rade je opodstatnené. So zreteľom na povahu a účel dovolacieho konania dospel najvyšší súd k záveru, že v danej procesnej situácii, ktorá nastala po náleze ústavného súdu pre dosiahnutie zmyslu a podstaty jeho nálezu prichádza v dovolacom konaní do úvahy len zrušenie dovolaním napadnutého rozhodnutia odvolacieho súdu z dôvodu porušenia práva žalobcu v 1. rade na spravodlivý proces podľa § 420 písm. f) CSP konaním odvolacieho súdu pre arbitrárnosť rozhodnutia v dôsledku jeho nedostatočného odôvodnenia. Uviedol, že za danej situácie bude potrebné vysporiadať sa s podstatnou argumentáciou žalobcu v 1. rade, že rozhodnutia Valného zhromaždenia neboli prijaté potrebným počtom hlasov (nadpolovičnou väčšinou z dôvodu, že podiely jednotlivých členov neboli správne určené na 4 zo 7 listoch vlastníctva, na ktorých boli podľa jeho názoru nesprávne zapísané, a preto Valné zhromaždenie nemohlo byť uznášaniaschopné (bod 3., 12. a 13 Nálezu Ústavného súdu SR).

12. V dôsledku tejto situácie odvolací súd opätovne preskúmal napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie v zmysle zásad vyjadrených v § 379 a nasl. zákona č. 160/2015 Z.z. Civilného sporového poriadku, ďalej len CSP, spolu s konaním, ktoré jeho vydaniu predchádzalo, vec prejednal bez nariadenia pojednávania (§ 385 ods. 1 CSP) a dospel k záveru, že odvolanie žalobcov opodstatnené nie je.

13. V odvolacom konaní z dispozičnej zásady vyplýva, že odvolací súd prejedná vec v medziach, v ktorých sa odvolateľ domáha prieskumu. Určením rozsahu napadnutia rozhodnutia súdu prvej inštancie odvolateľ nielen vymedzuje to, ohľadne akých výrokov u rozhodnutia súdu prvej inštancie nastal suspenzívny účinok odvolania, ale súčasne stanoví medze, v ktorých je odvolací súd oprávnený a povinný rozhodnutie súdu prvej inštancie preskúmať.

14. Odvolací súd v odvolacom konaní posúdil relevantnosť konkrétnych odvolacích dôvodov v kontexte s namietaným porušením práva na spravodlivý proces, inou vadou konania, ktorá by mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, nevykonaním navrhovaných dôkazov a neobstáťím zisteného skutkového stavu.

15. Odvolací súd zastáva názor, že súd prvej inštancie pri rozhodovaní o veci v dostatočnom rozsahu zistil skutkový stav, zo zistených skutočností vyvodil správny právny záver a svoje rozhodnutie odôvodnil v rozsahu, ktorý obstoí v konfrontácii s požiadavkami kladenými na kvalitu súdnych rozhodnutí. Keďže ani v priebehu odvolacieho konania sa na týchto skutkových a právnych zisteniach nič nezmenilo, odvolací súd si osvojil náležité odôvodnenie rozhodnutia súdom prvej inštancie. Keďže odôvodnenia rozhodnutí súdu prvej inštancie a odvolacieho súdu nemožno posudzovať izolovane (II. ÚS 78/05, III. ÚS 264/08 a IV. ÚS 372/08) pretože prvoinštančné konanie a odvolacie konanie z hľadiska predmetu konania tvoria jeden celok, odvolací súd v plnom rozsahu odkazuje na odôvodnenie napadnutého rozsudku a len na zdôraznenie dodáva.

16. Podstatou práva na spravodlivý súdny proces je možnosť fyzických a právnických osôb domáhať sa svojich práv na nestrannom súde a v konaní pred ním využívať všetky právne inštitúty a záruky poskytované právnym poriadkom; integrálnou súčasťou tohto práva je právo na relevantné, zákonom zodpovedajúce súdne konanie. Z práva na spravodlivý súdny proces ale pre procesnú stranu nevyplýva jej právo na to, aby sa všeobecný súd stotožnil s jej právnymi názormi a predstavami, preberal a riadil sa ňou predkladaným výkladom všeobecne záväzných právnych predpisov a rozhodol v súlade s jej vôľou a požiadavkami. Jeho súčasťou nie je ani právo procesnej strany dožadovať sa ňou navrhnutého spôsobu hodnotenia vykonaných dôkazov (do pozornosti rozhodnutia Ústavného súdu SR sp. zn. I. ÚS 252/04, I. ÚS 50/04, I. ÚS 97/97, II. ÚS 3/97 a II. ÚS 251/03).

17. Pod porušením práva na spravodlivý proces je potrebné rozumieť nesprávny procesný postup súdu spočívajúci predovšetkým v zjavnom porušení kogentných procesných ustanovení, ktorý sa vymyká nielen zo zákonného, ale aj ústavnoprávneho rámca a ktorý tak zároveň znamená aj porušenie ústavou zaručených procesných práv spojených so súdnou ochranou práva. Odvolací súd v napadnutom rozsudku súdu prvej inštancie a v jeho postupe, ktorý vyústil do prijatia rozhodnutia, naznačené pochybenia neidentifikoval.

18. Z obsahu spisu je zrejmé, že žalovaný je vedený v registri pozemkových spoločenstiev Obvodného lesného úradu v Prešove ako pozemkové spoločenstvo s právnou subjektivitou s dňom zápisu 08.09.1999.

19. Žalobcovia ako členovia tohto pozemkového spoločenstva sa domáhajú určenia neplatnosti uznesenia prijatého na mimoriadnom valnom zhromaždení žalovaného, ktoré sa konalo dňa 04.09.2011 argumentujúc, že toto nebolo odsúhlasené podľa platného počtu podielov spoločenstva a ani v súlade so stanovami spoločenstva pre platné rozhodovanie valného zhromaždenia.

20. Podľa § 2 ods. 1 - 3 zákona č. 181/1995 Zb. v znení platnom k 04.09.2011, pozemkovým spoločenstvom (ďalej len „spoločenstvo“) sa rozumie

a) lesné a pasienkové spoločenstvo vlastníkov podielov spoločnej nehnuteľnosti, na ktoré sa vzťahovali právne predpisy o úprave právnych pomerov majetku bývalých urbáristov (urbárikov), komposesorátov a podobných právnych útvarov, ktoré sa vydali podľa osobitných právnych predpisov a boli obnovené ku dňu účinnosti tohto zákona,

b) lesné spoločenstvo, pasienkové spoločenstvo alebo pozemkové spoločenstvo založené podľa osobitných predpisov,

c) pozemkové spoločenstvo založené podľa tohto zákona.

Členom spoločenstva podľa odseku 1 sú všetci spoluvlastníci spoločnej nehnuteľnosti.

Ak tento zákon neustanovuje inak, vzťahujú sa na práva a povinnosti vlastníkov podielov spoločnej nehnuteľnosti ustanovenia Občianskeho zákonníka.

21. Podľa § 7 citovaného zákona, členovia spoločenstva môžu prevádzať svoj spoluvlastnícky podiel spoločnej nehnuteľnosti a s ním súvisiace práva a povinnosti len za podmienok ustanovených v tomto zákone a vo vyhlásení spoločníkov o združení alebo v zmluve o založení a v osobitnom predpise.

22. Podľa § 8 ods. 1, 2 citovaného zákona, nadobúdateľ vlastníctva podielu spoločnej nehnuteľnosti sa prevodom alebo prechodom vlastníctva stáva členom spoločenstva a vstupuje do práv a povinností člena spoločenstva v rozsahu nadobúdaného podielu.

Dohoda o prevode vlastníctva podielu spoločnej nehnuteľnosti musí mať písomnú formu a nadobúda účinnosť dňom vkladu do katastra nehnuteľností.

23. Podľa § 15 ods. 1 - 3 citovaného zákona, členmi spoločenstva sa môžu stať len tie fyzické osoby a právnické osoby, ktoré sú vlastníkami podielu spoločnej nehnuteľnosti.

Členstvo v spoločenstve za trvania spoločenstva vzniká a zaniká prechodom alebo prevodom vlastníctva podielu spoločnej nehnuteľnosti.

Každý, kto sa stáva vlastníkom podielu spoločnej nehnuteľnosti, pristúpi k zmluve o založení, a to do dvoch mesiacov od nadobudnutia tohto vlastníctva.

24. Podľa § 19 ods. 1, 2 citovaného zákona, každý člen spoločenstva má pri rozhodovaní o právach a povinnostiach taký počet hlasov, aký mu patrí podľa súčtu alebo podľa veľkosti vlastnených podielov spoločnej nehnuteľnosti, ak zmluva o založení neupravuje túto otázku inak.

25. Zhromaždenie rozhoduje nadpolovičnou väčšinou všetkých hlasov, ak sa nevyžaduje podľa tohto zákona alebo podľa zmluvy o založení dvojtretinová väčšina všetkých hlasov.

26. Žalobcovia ako členovia spoločenstva žalovaného sa môžu domáhať určenia neplatnosti uznesenia prijatého na valnom zhromaždení, ktoré podľa ich názoru podľa § 19 zákona č. 181/1995 Z. z. nespĺnilo podmienky uznášaniaschopnosti, keďže týmto postupom možno dosiahnuť odstránenie spornosti toho, či orgány spoločenstva zvolené na namietanom valnom zhromaždení a uznesenia tam prijaté, boli konštituované a prijímané spôsobom predpokladaným zákonom a stanovami pozemkového spoločenstva.

27. Súd prvej inštancie správne ustálil podmienky osoby majúcej postavenie člena spoločenstva v súvislosti s podielom spoločnej nehnuteľnosti nadobudnutým prevodom vlastníctva k tomuto podielu. Dohoda o prevode vlastníctva podielu spoločnej nehnuteľnosti podľa § 8 ods. 2 zákona č. 181/1995 Z. z. nadobúda účinnosť dňom vkladu do katastra nehnuteľností a až vtedy sa nový nadobúdateľ spoluvlastníckeho podielu môže zúčastniť a rozhodovať o právach a povinnostiach na valnom zhromaždení, ktoré je najvyšším orgánom spoločenstva (§ 18 ods. 1 citovaného zákona).

28. Tento záver ale nemožno aplikovať v situácii, keď vlastník podielu spoločnej nehnuteľnosti zomrie a nadobúdateľmi sa prechodom vlastníctva stávajú jeho právni nástupcovia (v rozsahu nadobúdaného podielu). V súlade s § 460 Občianskeho zákonníka sa dedičstvo nadobúda okamihom poručiťovej smrti a v dobe od smrti poručiťeľa až do potvrdenia dedičstva alebo vyporiadania dedičov právoplatným rozhodnutím súdu, nemôže tu byť istota, s akým výsledkom konanie o dedičstvo skončí a najmä, kto bude poručiťovým dedičom a ako bude vyporiadané dedičstvo medzi viacerých dedičov.

29. Pokiaľ nebol majetok poručiťeľa (aj spoločnej nehnuteľnosti) v konaní o dedičstve ešte prejednaný, sú až do vyporiadania dedičstva ohľadom tejto veci všetci dedičia považovaní za jej vlastníkov. Z právnych úkonov týkajúcich sa spoločných vecí alebo majetkových práv patriacich do dedičstva, sú všetci dedičia poručiťeľa oprávnení voči iným osobám spoločne a nerozdielne (rozsudok NS SR sp. zn. 3Cdo/222/2010).

30. V závislosti od uvedeného potom platí, že pokiaľ sa daného valného zhromaždenia právni nástupcovia konkrétneho poručiťeľa zúčastnili, mali hlasovacie právo vo výške spoluvlastníckeho podielu poručiťeľa. Súd prvej inštancie teda opodstatnene akceptoval hlasy dedičov v tom čase ešte „neprededených“ spoluvlastníckych podielov ich právnych predchodcov v daných spoločných nehnuteľnostiach zohľadňujúc, či sa valného zhromaždenia zúčastnili všetci do úvahy prichádzajúci dedičia, prípadne išlo o hlasovanie toho dediča, ktorý bol ostatnými spoludedičmi splnomocnený na hlasovanie za spoluvlastnícky podiel ich právneho predchodcu alebo hlasoval po predchádzajúcej dohode s ostatnými spoludedičmi.

31. Postavenie spoločenstiev ku dňu 04.09.2011 upravoval zákon č. 181/1995 Z. z. Vo všeobecnosti možno konštatovať, že tieto spoločenstvá majú hlboké historické pozadie, ich pôvod siaha až do obdobia stredoveku, pričom prešli rôznymi spoločenskými obdobiami. Centrálnym pojmom činnosti spoločenstiev je pôda. Vznikom spoločenstva nedochádza k zmene vlastníckeho práva k spoločnej nehnuteľnosti, resp. k spoločne obhospodarovaným nehnuteľnostiam, títo jednotliví vlastníci, resp. spoluvlastníci sa zo zákona stávajú členmi spoločenstva, no spoločenstvo ako také, svojim vznikom vlastnícke právo k daným nehnuteľnostiam nenadobúda. Spoločenstvo si jednotliví spoluvlastníci (podielnici, urbárci) zriaďujú z dôvodu racionálnejšieho hospodárenia na poľnohospodárskej, resp. lesnej pôde, pretože z dôvodu ich veľkého množstva (vo väčšine prípadov sú ich stovky), je racionálne využitie tejto pôdy nimi samotnými v režime podielového spoluvlastníctva podľa Občianskeho zákonníka takmer nemožné. Cieľom spoločenstva je teda zabezpečiť hospodárenie na poľnohospodárskej, či lesnej pôde, tvoriacej spoločnú nehnuteľnosť, resp. spoločne obhospodarované nehnuteľnosti.

32. Členom spoločenstva sa môže stať len vlastník podielu spoločnej nehnuteľnosti. Nadobúdateľ podielu jeho zmluvným prevodom alebo prechodom podielu na základe zákona alebo rozhodnutia príslušného orgánu, sa stane členom spoločenstva zo zákona.

33. Valné zhromaždenie ako najvyšší orgán spoločnosti rozhoduje o všetkých rozhodujúcich záležitostiach v zákone taxatívne vymenovaných, pričom si môže vyhraďovať rozhodovanie i o ďalších významných skutočnostiach. Váha hlasu člena spoločenstva na zhromaždení je determinovaná veľkosťou podielu k spoločnej nehnuteľnosti. O štandardných záležitostiach rozhoduje zhromaždenie nadpolovičnou väčšinou a v prípade vecí určených § 18 ods. 2 písm. a), h), i) citovaného zákona, rozhoduje aspoň 2/3 väčšinou všetkých hlasov.

34. Súd prvej inštancie správne akcentoval zákonnú úpravu práv a povinností spoluvlastníkov pri nakladaní so spoločnou vecou, predstavujúcou predmet ich podielového spoluvlastníctva s tým, že vo vzájomných vzťahoch medzi spoluvlastníkmi je rozhodujúci pomer ich podielov. Súd prvej inštancie správne akceptoval aj hlasovanie dedičov spoluvlastníckych podielov poručiteľov, u ktorých v dobe konania namietaného valného zhromaždenia dedičské konanie právoplatne ukončené nebolo.

35. V závislosti od uvedeného, prvoinštančný súd po oboznámení sa s listami vlastníctva spoločných nehnuteľností nachádzajúcich sa v kat. úz. G. P. (LV č. XXX, LV č. XXX, LV č. XXX, LV č. XXXX, LV č. XXXX, LV č. XXXX, LV č. XXXX) v ich obsahu danom ku dňu 04.09.2011 a ustálení počtu členov žalovaného pozemkového spoločenstva, ktorí sa zhromaždenia zúčastnili a hlasovali, správne zistil, že zhromaždenie bolo uznášaniaschopné a rozhodnutia, ktoré boli jeho predmetom, sa prijali nadpolovičnou väčšinou, ako to predpokladá citované ust. § 19 ods. 2 vtedy platného zákona č. 181/1995 Z. z.

36. Súd prvej inštancie dôsledným spôsobom preskúmal a vyhodnotil hlasovanie jednotlivých spoluvlastníkov spoločných nehnuteľností, prípadne ich právnych nástupcov, podľa výšky spoluvlastníckych podielov a správne dospel k záveru, že tohto valného zhromaždenia sa v percentuálnom vyjadrení v priemere zúčastnili členovia pozemkového spoločenstva, resp. ich dedičia, disponujúci rozsahom 53,67 % hlasov.

37. Nebolo zistené, aby súd prvej inštancie pri rozhodovaní o veci zohľadňoval nehnuteľnosti, ktoré netvorili podielové spoluvlastníctvo členov žalovaného, resp. ich právnych nástupcov. Pokiaľ žalobcovia zdôrazňujú obsah písomného stanoviska Ministerstva pôdohospodárstva a rozvoja vidieka SR (č. I. 860), uvedené môže mať vysvetľujúci charakter, spomínaný je v tej situácii, keď nie je možné matematicky určiť jednotný systém počítania hlasov, čo nie je prípad prejednáwanej veci a najmä poukazuje na ustanovenia už aktuálne platného zákona č. 97/2013 Z. z.

38. Zákon č. 181/1995 Z. z. o pozemkových spoločenstvách neupravuje bližšie spôsob zvolávania valného zhromaždenia, neustanovuje ani lehotu, v akej sa má zvolať a neupravuje ani ďalšie procesné postupy okolo vnútro-spoločenského života takýchto spoločenstiev (rozsudok NS SR sp. zn. 2SžO/11/2009).

39. Súd prvej inštancie tiež správne ustálil, že podľa predloženého zoznamu členov pozemkového spoločenstva žalovaného o zvolanie mimoriadneho valného zhromaždenia požiadala 1/3 členov s prihladením na počet spoluvlastníkov spoločnej nehnuteľnosti z LV č. XXX, kat. úz. G. B. P. a so zdôraznením, že pre posúdenie platnosti rozhodnutí valného zhromaždenia nie je rozhodujúce, či zasadnutie zvolala oprávnená alebo neoprávnená osoba, ale či rozhodnutie valného zhromaždenia ako najvyššieho orgánu spoločenstva bolo prijaté v súlade s už spomínanými ustanoveniami § 18 a § 19 zákona č. 181/1995 Z. z.

40. Žalobcovia ďalej namietali, že prvoinštančný súd sa nezaoberal dôsledne otázkou vlastníckeho práva členov pozemkového spoločenstva k nehnuteľnostiam zapísaným na LV č. XXXX (parcely č. XXXX/X, XXXX/X, XXXX/X a XXXX/X), č. XXXX (parcely č. XXXX/X), č. XXXX (parcely č. XXXX/X) a č. XXXX (parcely č. XXXX/X), kat. úz. G. B. P., že tieto nehnuteľnosti nie sú vo vlastníctve pozemkového spoločenstva a že zápis v katastri nehnuteľností na týchto listoch vlastníctva v prospech členov pozemkového spoločenstva nie je správny a bol dôvodne spochybnený.

41. Ako už odvolací súd uvádzal, súd prvej inštancie pri posudzovaní opodstatnenosti nároku žalobcov zohľadňoval len tie nehnuteľnosti, ktoré ku dňu konania namietaného valného zhromaždenia (04.09.2011) boli v podielovom spoluvlastníctve jednotlivých členov žalovaného, resp. ich právnych nástupcov a tento záver platí aj vo vzťahu k namietaným nehnuteľnostiam - parcelám č. XXXX/X - X a XXXX/X - X, zapísaným na LV č. XXXX a XXXX, XXXX a XXXX, kat. úz. G. B. P..

42. Aj podľa aktuálnych výpisov z uvádzaných listov vlastníctva, a teda z registrov verejne dostupných je zrejmé, že tam zapísané nehnuteľnosti predstavujú spoločné nehnuteľnosti definované teraz platným zákonom č. 97/2013 Z.z. o pozemkových spoločnostiach a tak ako v čase konania sporného valného zhromaždenia dňa 04.09.2011, aj v súčasnosti sú spoluvlastníctvom jednotlivo určených členov pozemkového spoločenstva žalovaného.

43. Podľa žalobcov ide v prípade týchto nehnuteľností o pozemky, ktoré mali byť odňaté pre účely vytvorenia rekreačnej oblasti, mali byť prevedené do vlastníctva bývalého Československého štátu v správe MNV G. B. P., ale v rozpore so zákonom nie sú vo vlastníctve Obce G. B. P., ale sú spoluvlastníctvom jednotlivých fyzických osôb podľa poslednej listiny, ktorá bola zapísaná do katastra nehnuteľností, a to osvedčenie N XXX/XX.

44. Z listiny označenej ako „Odpoveď“ Okresného úradu Prešov, pozemkového a lesného odboru adresovanej žalobcovi v 1. rade zo dňa 04.4.2014 nevyplýva, že by relevantným spôsobom došlo k tvrdenému „zrušeniu“ Notárskej zápisnice N XXX/XX ako poslednej právnej listiny, ktorá bola doručená príslušnej správe katastra (č.l. 846). Nebolo zároveň preukázané, že by v čase konania namietaného valného zhromaždenia došlo na sporných listoch vlastníctva k zápisu nových, iných reštitučných rozhodnutí vo vzťahu k podielníkom spoločných nehnuteľností podľa zákona č. 229/1991 Zb.

45. Z obsahu listov vlastníctva č. XXXX, XXXX, XXXX a XXXX, kat. úz. G. B. P. ani v súčasnosti neplynie, aby žalobcami namietaná Notárska zápisnica N XXX/XX bola príslušným orgánom štátnej správy zrušená, v prípade tam uvedených pozemkov ide (aj v čase konania valného zhromaždenia 04.09.2011) o spoločné nehnuteľnosti, ktoré sú spoluvlastníctvom jednotlivých členov pozemkového spoločenstva. Pri nehnuteľnostiach vedených na LV č. XXXX a XXXX, kat. úz. G. B. P. bola vedená Poznámka o začatí konania o určenie vlastníckeho práva na základe súdneho konania sp. zn. 10C 172/2011. Z rozhodovacej činnosti súdu však je zrejmé, že toto konanie, pôvodne začaté na Okresnom súde Prešov pod sp. zn. 10C 172/2011, neskôr vedené na Okresnom súde Bardejov pod sp. zn. 6C 213/2011 bolo zastavené uznesením OS Bardejov zo dňa 15.03.2012 č.k. 6C 213/2011-151. V tomto konaní sa žalobkyňa Obec G. B. P. proti žalovaným Y. N. a spol. domáhala určenia vlastníckeho práva k nehnuteľnostiam špecifikovaným v petite žaloby, keď dôvodom zastavenia konania bolo späťvzatie žalobného návrhu zo strany žalobcu.

46. Podľa § 1 ods. 1 zákona č. 162/1995 Z.z. o katastri nehnuteľností a o zápise vlastníckych a iných práv, kataster nehnuteľností je geometrické určenie, súpis a popis nehnuteľností. Súčasťou katastra sú údaje o právach k týmto nehnuteľnostiam, a to o vlastníckom práve, záložnom práve, vecnom bremene, o predkupnom práve, ak má mať účinky vecného práva, ako aj o právach vyplývajúcich zo správy majetku štátu, zo správy majetku obcí, zo správy majetku vyšších územných celkov, o nájomných právach k pozemkom, ak nájomné práva trvajú alebo majú trvať najmenej 5 rokov.

47. Podľa § 70 ods. 1 citovaného zákona, údaje katastra uvedené v § 7 sú hodnoverné, ak sa nepreukáže opak.

48. Hodnovernosť údajov katastra je potrebné interpretovať tak, že údaje katastra sú zapisované zákonom ustanoveným postupom a na základe relevantných a hodnoverných podkladov. Ten, kto ich používa, koná v dobrej viere. Pojem „záväznosť údajov katastra“ sa dá interpretovať iba tak, že tieto údaje sa musia povinne používať podľa § 71 Katastrálneho zákona. Musia ich teda používať štátne orgány pri výkone svojej právomoci (najmä vo verejných listinách) a musia ich používať aj fyzické alebo právnické osoby pri vyhotovovaní listín o právnických úkonoch. Osoby, ktoré určitým tvrdením spochybňujú hodnoverné údaje katastra, sú povinné preukázať opak, t.j. vyvrátiť ich. Inak sa na ich tvrdenie neprihliada. Rovnako to platí aj pri spochybnení správnosti záväzných údajov katastra. Podľa dôvodovej správy k pôvodnému zneniu Katastrálneho zákona z roku 1995 vyvrátiť hodnovernosť (a tým aj záväznosť) možno právoplatným rozhodnutím kompetentného štátneho orgánu a na základe podnetu,

ktorý katastrálny úrad po prešetrení uzná za oprávnený. Vyvrátenie hodnovernosti je teda možné najmä rozsudkom súdu alebo rozhodnutím okresného úradu o oprave chyby (§ 59 Katastrálneho zákona).

49. Súd prvej inštancie teda správne vychádzal z údajov uvedených v katastri nehnuteľností na namietaných listoch vlastníctva. Žalobcami v tomto smere neboli predložené argumenty alebo dôkazy preukazujúce opak takto zisteného skutkového stavu. Skutočnosť, že sa žalobcovia nestotožňujú s preskúmaným rozhodnutím a v ňom vyjadrenou právnou argumentáciou, nepostačuje bez ďalšieho na prijatie záveru o dôvodnosti žiadaného nároku.

50. Súd prvej inštancie vykonal všetky dôkazy, ktoré strany navrhli, z ich obsahu vyvodil správne skutkové zistenia a rozhodnutie odôvodnil v zmysle predpokladov § 220 ods. 2 CSP.

51. Súčasťou základného práva na súdnu ochranu podľa článku 46 ods. 1 Ústavy SR a rovnako práva na spravodlivé súdne konanie podľa článku 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd je aj právo strany sporu na odôvodnenie súdneho rozhodnutia. Toto právo však nie je právom absolútnym a neznamena povinnosť súdu odpovedať za každý jeden argument strany sporu. To znamená, že otázku, či súd splnil svoju povinnosť náležite odôvodniť svoje rozhodnutie, je potrebné posúdiť vždy s ohľadom na konkrétne okolnosti prípadu. Odvolací súd konštatuje, že súd prvej inštancie si túto povinnosť v zásadných kontúrach splnil.

52. Za situácie, že správne je rozhodnutie aj o trovách konania strán sporu, odvolací súd so zreteľom na všetky uvádzané dôvody napadnutý rozsudok potvrdil podľa postupom podľa § 387 CSP prihladajúc aj na to, že v odôvodnení rozhodnutia nemusí byť daná odpoveď na každú námietku alebo argument v opravnom prostriedku, ale iba na tie, ktoré majú rozhodujúci význam pre rozhodnutie o odvolaní (do pozornosti rozhodnutie Ústavného súdu SR sp. zn. II. ÚS 78/05).

53. O trovách odvolacieho konania bolo rozhodnuté podľa § 396 ods. 1 CSP v spojení s § 255 ods. 1 CSP. S ohľadom na výsledok odvolacieho konania žalobcovia nemajú právo na náhradu trov a žalovanému v tomto štádiu konania trovy nevznikli. Žalobcovia boli síce úspešnými účastníkmi v rámci dovolacieho konania, keď dovolací súd zrušil rozsudok odvolacieho súdu, avšak v tomto smere bolo potrebné zohľadniť dôvody hodné osobitného zreteľa spočívajúce v tom, že žalovaný je vo výsledku celého konania úspešnou stranou sporu.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 odsek 1 CSP).

Dovolateľ má právo zvoliť si advokáta a možnosť obrátiť sa na Centrum právnej pomoci (§ 160 ods. 2 CSP).

Podanie vo veci samej urobené v elektronickej podobe bez autorizácie podľa osobitného predpisu treba dodatočne doručiť v listinnej podobe alebo v elektronickej podobe autorizované podľa osobitného predpisu; ak sa dodatočne nedoručí súdu do desiatich dní, na podanie sa neprihliada. Súd na dodatočné doručenie podania nevyzýva (§ 125 ods. 2 CSP).

Dovolateľ musí byť s výnimkou prípadov podľa § 429 ods. 2 v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).